Berséba
Reformatorisch Passend Onderwijs

Samen werken aan herbergzaam onderwijs

INSPIRATIEKAARTEN · ONDERSTEUNINGSPLAN 2027–2031

Samen werken aan herbergzaam onderwijs

In het Ondersteuningsplan 2027–2031 beschrijft Berséba **vijf ambities** voor herbergzaam onderwijs. Die ambities krijgen pas echt betekenis wanneer ze in de praktijk worden uitgewerkt: in de klas, in de school, bij besturen, in de regio en samen met partners rondom de school.

Deze inspiratiekaarten helpen daarbij. Voor elke ambitie is er één kaart met voorbeelden van mogelijke uitwerkingen, geordend naar **vier niveaus**.

De voorbeelden zijn bedoeld als inspiratie, niet als checklist. Niet alles hoeft, en niet alles past overal. Kies wat aansluit bij de eigen context en wat op dit moment de meeste waarde toevoegt.

De vijf ambities

1. We werken en denken vanuit de gemeenschap
2. We versterken de pedagogische en didactische basis
3. We kiezen voor flexibele en passende organisatievormen
4. We versterken het gespecialiseerd onderwijs en ontwikkelen het door
5. We sturen samen op kwaliteit, uitvoering en ontwikkeling

Vier niveaus op elke kaart

School
In de klas en in het team: het dagelijkse werk met leerlingen, collega's en ouders.

Bestuur
Visie, beleid en randvoorwaarden die scholen ruimte en richting geven.

Regio / SWV
Ontmoeting, kennisdeling en gedeelde verantwoordelijkheid tussen scholen in de regio.

Samenwerkingspartners
Gemeenten, jeugdhulp, kerken, opleidingen en andere partners rondom het kind.

Werken met de kaarten

1. **Verkennen.** Lees de kaart bij een ambitie en bespreek wat er al gebeurt en wat goed gaat.
2. **Kiezen.** Kies één of enkele voorbeelden die passen bij de eigen situatie, of bedenk een eigen variant.
3. **Concreet maken.** Spreek af wie wat doet en wanneer, en kom er samen op terug.

1. We werken en denken vanuit de gemeenschap

Voorbeelden van mogelijke uitwerkingen van de ambities uit het Ondersteuningsplan 2027–2031. De voorbeelden zijn bedoeld als inspiratie voor scholen, besturen, regionale commissies en samenwerkingspartners.

School	Bestuur	Regio / SWV	Samenwerkingspartners
Teamgesprekken voeren over herbergzaamheid en gezamenlijke verantwoordelijkheid. De werkzame principes van het lectoraat en het beroepsprofiel christelijk leraar kunnen hierbij helpen.	Herbergzaamheid zichtbaar verankeren in visie, beleid en leiderschap.	Regionale ontmoetingen organiseren tussen onderwijs, ouders, kerken en partners.	Gemeenten, jeugdhulp en scholen ontwikkelen per regio een gezamenlijke werkwijze voor ondersteuning rondom gezinnen.
Werken vanuit het uitgangspunt ‘onze leerlingen’.		Samenwerking tussen scholen bevorderen.	
Collegiale consultatie en feedback structureel organiseren.	Professionele leergemeenschappen en ontmoeting tussen scholen stimuleren.	Kennisdeling tussen regio’s organiseren.	Voorschoolse voorzieningen en scholen realiseren een warme overdracht voor kinderen met extra ondersteuningsbehoeften.
Kindgesprekken voeren.		Gezamenlijke verantwoordelijkheid voor complexe ondersteuningsvragen versterken.	RefSVO en Berséba stimuleren de doorlopende ondersteuningslijn van PO naar VO.
Ouders vroegtijdig als partners betrekken.	Gezamenlijke scholing faciliteren.		
Kerken en gemeenschappen betrekken rondom gezinnen.		Regionale netwerken onderhouden en versterken.	Kerken en scholen verkennen hoe zij gezamenlijk gezinnen kunnen ondersteunen bij opvoed- en ontwikkelvragen.
Visie op herbergzaam onderwijs met ouders delen en bespreken, bijvoorbeeld via ouderbijeenkomsten of een ouderinloop.	Samenwerking tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs stimuleren.		
Leerlingen bewust maken van groepsverantwoordelijkheid: samen vangen we elkaar op.		Gemeenschapsvorming actief ondersteunen.	Regionale samenwerkingsverbanden stemmen voorzieningen en expertise-uitwisseling structureel op elkaar af.
Betrek de buurt (welzijnsorganisaties, sportcoaches, de kinderboerderij of het verzorgingshuis om je onderwijsdoelen te behalen, bijvoorbeeld het aanleren van praktische vaardigheden).	Onderlinge ondersteuning tussen scholen bevorderen.	Scholen steunen bij visievorming op herbergzaam onderwijs, bijvoorbeeld via een teamvergadering of studiedag.	Samen met ouders, kerken en scholen een gezamenlijke communicatieaanpak rond herbergzaam onderwijs ontwikkelen.

2. We versterken de pedagogische en didactische basis

Voorbeelden van mogelijke uitwerkingen van de ambities uit het Ondersteuningsplan 2027–2031. De voorbeelden zijn bedoeld als inspiratie voor scholen, besturen, regionale commissies en samenwerkingspartners.

School	Bestuur	Regio / SWV	Samenwerkingspartners
Lesdoelen zichtbaar en betekenisvol maken voor leerlingen.	Professionalisering rond leskwaliteit stimuleren.	Regionale scholing organiseren.	Driestar Educatief en het lectoraat vertalen onderzoeksopbrengsten jaarlijks naar praktische handreikingen voor scholen.
Werken vanuit een gezamenlijke visie op goed onderwijs, bijvoorbeeld in PLG's.	Investeren in pedagogisch leiderschap.		Opleidingsinstituten stemmen curricula beter af op vraagstukken rond herbergzaam onderwijs en inclusie.
Pedagogiek en didactiek verbinden aan herbergzaamheid.	Onderwijskwaliteit en ondersteuning integraal benaderen.	Goede voorbeelden en praktijkvoorbeelden delen tussen scholen.	Jeugdhulporganisaties verzorgen samen met onderwijspartners deskundigheidsbevordering rond gedrag en welbevinden.
Talenten van leerlingen breed waarderen. Naast kennis en vaardigheden is er aandacht voor persoonsvorming, sociale ontwikkeling, en burgerschap.	Kennisuitwisseling faciliteren.		Kennispartners ontwikkelen een gezamenlijke kennisbank met bewezen effectieve aanpakken.
Gedragsexpertise dichtbij de klas organiseren.	Ruimte bieden voor onderwijsontwikkeling.		Regionale expertisebijeenkomsten verbinden onderwijs, zorg en opleiding rondom actuele ondersteuningsvragen.
Welbevinden structureel meenemen in onderwijsontwikkeling.	Investeren in brede vorming.	Expertise rond gedrag en ondersteuning regionaal organiseren.	Versterken van de preventieve samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp en GGD/welzijnspartners.
Werken volgens de principes van HGW.	Actief beleid schoolaanwezigheid opstellen en uitvoeren.		Integraal arrangeren in het ondersteuningsteam samen met de gemeente.
Inzet van steun/supportgroep in de klas.			

3. We kiezen voor flexibele en passende organisatievormen

Voorbeelden van mogelijke uitwerkingen van de ambities uit het Ondersteuningsplan 2027–2031. De voorbeelden zijn bedoeld als inspiratie voor scholen, besturen, regionale commissies en samenwerkingspartners.

School	Bestuur	Regio / SWV	Samenwerkingspartners
Werken met groepsarrangementen.	Ruimte creëren voor experimenten en innovatie.	Onderwijs-zorgtafels organiseren.	Gemeenten en Berséba ontwikkelen regionale afspraken over gecombineerde inzet van onderwijs- en zorgondersteuning.
Ondersteuning zoveel mogelijk binnen de groep organiseren.		Regionale voorzieningen onderzoeken.	Jeugdhulp sluit structureel aan bij multidisciplinaire casusbesprekingen rondom complexe ondersteuningsvragen.
Tijdelijke ondersteuningsgroepen organiseren.	Expertise / personeel (flexibel) delen tussen scholen.	Subregionale samenwerking versterken.	Zorgmakelaars en loketten organiseren periodieke consultatietafels voor scholen en ouders.
Maatwerk: het 4-handenprincipe waar nodig.		Gezamenlijke plaatsingsroutes ontwikkelen.	Gemeenten, onderwijs en zorgpartners ontwikkelen een gezamenlijke aanpak om onnodige verwijzingen te voorkomen.
Orthopedagogen betrekken bij groeps- en teamvraagstukken.	Samenwerking met kinderopvang, buurt, bedrijfsleven en andere partners versterken.	Ondersteuning thuisnabij organiseren.	Regionale partners verkennen innovatieve onderwijs-zorgarrangementen voor leerlingen met complexe ondersteuningsvragen.
Bao-bao-constructies benutten waar passend.			Regionale afspraken maken over één regisseur per casus.
Pilots met unitonderwijs of andere flexibele onderwijsvormen.	Financiële ruimte creëren voor maatwerk.	Integrale samenwerking met zorgpartners versterken.	Zorgmakelaar actief betrekken bij ondersteuningsteams school (ook voor adviesvragen).

4. We versterken het gespecialiseerd onderwijs en ontwikkelen het door

Voorbeelden van mogelijke uitwerkingen van de ambities uit het Ondersteuningsplan 2027–2031. De voorbeelden zijn bedoeld als inspiratie voor scholen, besturen, regionale commissies en samenwerkingspartners.

School	Bestuur	Regio / SWV	Samenwerkingspartners
Expertise uit het gespecialiseerd onderwijs inzetten binnen reguliere scholen.	Gezamenlijke scholing tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs organiseren.	Regionale expertisepools ontwikkelen.	SO-besturen en zorgaanbieders ontwikkelen gezamenlijke expertiseprogramma's voor complexe ondersteuningsvragen.
Gedragsspecialisten inzetten dicht bij de klas.	Personeel en expertise uitwisselen.	Gezamenlijke ondersteuningsstructuren ontwikkelen.	Regulier en gespecialiseerd onderwijs organiseren gezamenlijke leerling- en casusbesprekingen.
Kleine gespecialiseerde groepen binnen reguliere scholen onderzoeken.	Experimenten tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs stimuleren.	Regionaal afstemmen welke specialistische voorzieningen nodig blijven.	Gemeenten ondersteunen regionale pilots rond onderwijs-zorgarrangementen en inclusieve voorzieningen.
Tijdelijke arrangementen inzetten gericht op terugkeer.	Samenwerking tussen regulier onderwijs, SBO en SO versterken.	Expertise toegankelijk maken voor alle scholen.	Zorginstellingen, dagbesteding en onderwijs ontwikkelen soepele overgangsroutes richting onderwijsdeelname.
Expertise preventief inzetten.	Gezamenlijke onderbouwvoorzieningen onderzoeken.	Werken aan doorgaande schoolloopbanen.	Gespecialiseerd onderwijs stelt expertise actief beschikbaar aan reguliere scholen via consultatie en co-teaching.
Ondersteuning dicht bij de leerling organiseren.	Inclusieve onderwijsontwikkeling stimuleren.	Ontwikkelingen richting 2035 monitoren.	Ontwikkelen van regionale overbruggingsvoorzieningen voor leerlingen die tijdelijk tussen regulier onderwijs, gespecialiseerd onderwijs en zorg in vallen.

5. We sturen samen op kwaliteit, uitvoering en ontwikkeling

Voorbeelden van mogelijke uitwerkingen van de ambities uit het Ondersteuningsplan 2027–2031. De voorbeelden zijn bedoeld als inspiratie voor scholen, besturen, regionale commissies en samenwerkingspartners.

School	Bestuur	Regio / SWV	Samenwerkingspartners
Tijd vrijmaken voor samenwerking en afstemming.	Randvoorwaarden expliciet maken.	Regionale stuurgroepen (bestuurlijke tafels) organiseren.	Gemeenten en Berséba evalueren periodiek de samenwerking binnen OOGO op gezamenlijke doelen en knelpunten.
Nieuwe initiatieven toetsen op uitvoerbaarheid.	Structurele keuzes maken in plaats van tijdelijke projecten.	Beleid waar mogelijk decentraliseren naar subregio's.	
Werken aan duurzame inzetbaarheid van professionals.	Draagkracht van scholen bewaken.	Regionale expertise in beeld brengen.	Kennispartners ondersteunen regionale evaluaties van de voortgang op herbergzaam onderwijs.
Grenzen en mogelijkheden bespreekbaar maken.	Uitvoerbaarheid van beleid toetsen.	Praktijkervaringen verbinden aan beleidsontwikkeling.	
Reflecteren op opbrengsten en ontwikkeling.	Duurzame financiering organiseren.	Onderling auditeren en visiteren organiseren en versterken.	Externe partners leveren periodiek input op de kwaliteit van samenwerking en ondersteuning.
Successen delen en borgen.	Pedagogische visie centraal stellen in besluitvorming.	Goede voorbeelden verzamelen en opschalen.	
Goed vormgeven ambassadeurschap namens Berséba in de school.		Beleidsrijk begroten en verantwoorden verder doorontwikkelen.	Betrek ouders, gemeenten en externe partners periodiek bij het evalueren van de regionale ondersteuningsstructuur.
		Communicatie optimaliseren richting onder andere ouders en partners.	
		Het Ouder- en Jeugdsteunpunt reflecteert structureel op de contacten met ouders en jongeren.	